

Link: <http://www.pka.edu.pl/ankieta.htm>

Kod: YOtBda

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **pedagogika specjalna**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Data przeprowadzenia wizytacji: **19-20 maja 2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	17
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	20
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	23
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	26
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	28
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	29
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	34
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	37
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	39
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Beata Pastwa-Wojciechowska, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Małgorzata Sekułowicz, członek PKA
2. dr hab. Anna Fidelus, członek PKA
3. Bożena Ziemniewicz, ekspert ds. pracodawców
4. Marta Woźniakowska, ekspert ds. studenckich
5. Małgorzata Poszwa, obserwator z grona ekspertów ds. studenckich
6. Magdalena Pawłowska, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku pedagogika w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego, drugiego stopnia oraz studiów jednolitych magisterskich o profilu ogólnoakademickim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. PKA po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia ocena instytucjonalna odbyła się w terminie 10-12 kwietnia 2013 r. (uchwała nr 534/2013 z dnia 5 września 2013 r.). Wizytacja została przeprowadzona w trybie zdalnym.

Akredytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studenckiego oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano oceny bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano zalecenia i rekomendacje, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	pedagogika specjalna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	- pedagogika – 90% - psychologia – 10%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	150-210 godzin 10-12 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - logopedia – profilaktyka i terapia - pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	142	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2161-2266	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	180	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub	zależy od specjalności	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	łącznie ponad 300	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	75-76	-

Nazwa kierunku studiów	pedagogika specjalna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	- pedagogika – 90% - psychologia – 10%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	150-200 godzin 6-8 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu - logopedia kliniczna - pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	154	119
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	920-955	592-631
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób	120	120

⁴ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

prowadzących zajęcia i studentów		
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	zależy od specjalności łącznie ponad 300	zależy od specjalności łącznie ponad 300
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	60-64	60-64

Nazwa kierunku studiów	pedagogika specjalna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{7,8}	- pedagogika – 90% - psychologia – 10%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	8+8+3 300 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	330-390 godzin 18-22 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - terapia pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	264	25

⁷ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁸ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁹	3129-3254	1636-1681
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	300	300
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	zależy od specjalności łącznie ponad 300	zależy od specjalności łącznie ponad 300
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	81-88	81-88

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kształcenie na kierunku pedagogika specjalna odbywa się w ramach Szkoły Nauk Społecznych. Koncepcja i cele kształcenia są ułożone w nurcie wartościowych poznawczo i ważnych społecznie rozważań skoncentrowanych na jakości transformacji odbywającej się na płaszczyźnie szeroko pojętej edukacji, w tym także pedagogiki specjalnej. Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni oraz polityką jakości. Mieszczą się w dyscyplinie wiodącej, jaką jest pedagogika i dyscyplinie dodatkowej, psychologii.

Projekty naukowe realizowane na Wydziale podejmują aktualne i pogłębiające pole badawcze pedagogiki specjalnej, ze sztandarowym projektem „Edukacji dla wszystkich”. Jest to związane z rozwojem pedagogiki specjalnej jako nauki oraz pedagogiki specjalnej jako praktycznej działalności społecznej. To oznacza, że są ściśle związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową.

Priorytetowym celem strategicznym Uczelni jest zapewnienie studentom wykształcenia na najwyższym poziomie, a pracodawcom absolwentów wyposażonych w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na skuteczną pomoc, wsparcie, edukację i wychowanie osób z zaburzeniami funkcjonowania poznawczego, i społecznego. Realizując proces kształcenia pracownicy Wydziału współpracują z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni realizują badania i prowadzą projekty na rzecz otoczenia. Jednocześnie przedstawiciele otoczenia zewnętrznego i interesariusze wewnętrzni podejmują współpracę w celu budowania i weryfikowania koncepcji kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Koncepcja kształcenia realizowanego na Wydziale Studiów Edukacyjnych jest spójna z kluczowymi filarami określonymi w aktualnej Strategii Rozwoju UAM. Tymi filarami są:

⁹ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

„Patrząc w przyszłość nie zapominamy o tradycji” co oznacza realizację koncepcję kształcenia z uwzględnieniem niemalże stuletnich doświadczeń w zakresie myśli pedagogicznej wielu pokoleń pedagogów związanych z Wydziałem.

„Jesteśmy silni jednością badań i kształcenia”, co oznacza kształcenie na kierunku pedagogika specjalna ściśle powiązane z działalnością badawczą pracowników Wydziału.

„Jesteśmy częścią Wielkopolski, Polski, Europy i świata” określa proces kształcenia zgodny z najbardziej aktualnymi zagadnieniami i koncepcjami zmian we współczesnym świecie na poziomie lokalnym oraz globalnym.

Celem kształcenia na kierunku pedagogika specjalna jest wyposażenie studentów w najwyższe kompetencje oraz kwalifikacje pozwalające im stawać się wysokiej klasy specjalistami i jednocześnie ukształtować cechy osobowościowe, które pozwolą im na konstruktywne i autonomiczne kreowanie własnych biografii i kariery, prowadzenie samodzielnych badań, przy dążeniu do wspierania w uczestnikach procesu kształcenia postaw kreatywnych i innowacyjnych.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia i ogólnoakademickim profilem kształcenia. Odpowiadają 6 i 7 poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Są specyficzne dla dyscypliny i zgodne z aktualnym stanem wiedzy. Obejmują przedmiotem swoich badań i praktyk wychowanie, kształcenie i rehabilitację osób z niepełnosprawnością we wszystkich fazach ich życia. Łączą podejście humanistyczne skoncentrowane na człowieku, w szczególności człowieku z niepełnosprawnością, jego wychowaniu, edukacji i rehabilitacji. Uwzględniają społeczne aspekty środowiska wychowawczego, systemów i instytucji opieki, wychowania, edukacji i rehabilitacji. Obejmują społeczno-kulturowe problemy funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w społeczeństwie, ich udziału w kulturze, problematykę integracji, inkluzji i normalizacji.

Zarówno na I stopniu kształcenia w ramach studiów licencjackich, jak też na II stopniu w kształceniu kończącym się uzyskaniem tytułu zawodowego magistra oraz na pięcioletnich studiach magisterskich efekty uczenia się obejmują kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym (część zajęć jest realizowana w języku angielskim) i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej.

Wśród najważniejszych efektów w zakresie wiedzy są te które zawierają terminologię używaną w pedagogice specjalnej, wiedzę na temat wychowania i kształcenia ogólnodostępnego i specjalnego, teorie dotyczące wychowania, uczenia się, nauczania oraz rehabilitacji, wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań, podstawową wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji, w tym edukacji specjalnej i integracyjnej. Studenci uzyskują wiedzę określoną za pomocą efektu K_W12 (dla studiów I stopnia) na temat projektowania i prowadzenia badań w pedagogice. Wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych. W odniesieniu do II stopnia studiów szczególne znaczenie ma rozwijanie u studentów wiedzy określonej efektem: K_W4 i odnoszącej się do przedmiotowej i metodologicznej specyfiki pedagogiki specjalnej (głównych szkół, orientacji badawczych, strategii i metod badań stosowanych w naukach społecznych). Efekt uczenia się K_W04- odnosi się do pogłębionej i uporządkowanej wiedzy na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki specjalnej, głównych szkół, orientacji badawczych, strategii i metod badań stosowanych w naukach społecznych i humanistycznych.

Wszystkie efekty są możliwe do osiągnięcia i zostały sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Koncepcja kształcenia i cele kształcenia, dla studiów I stopnia i II stopnia zostały przygotowane zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardu przygotowującego do zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 131). Koncepcja kształcenia i cele kształcenia, oraz efekty uczenia się dla jednolitych studiów magisterskich zostały przygotowane zgodnie

z załącznikiem nr 3 standardu przygotowującego do zawodu nauczyciela zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni i polityką jakości przyjętą na Uczelni i Wydziale Studiów Edukacyjnych. Mieszczą się w dwóch dyscyplinach, wiodącej, pedagogice (90%) i dodatkowej, psychologii (10%). Koncepcja i cele kształcenia są związane z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek. Jednocześnie są tak określone, aby były zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Zostały przygotowane przy udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją kształcenia i celami oraz są zgodne z profilem ogólnoakademickim. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są specyficzne dla kierunku pedagogika specjalna i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach pedagogika i psychologia. Uwzględniają kompetencje badawcze w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w pracy naukowej. Umożliwiają komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2 (dla studiów I stopnia) i B 2+ (dla studiów II stopnia i jednolitych studiów magisterskich) na kierunku pedagogika specjalna. Są możliwe do osiągnięcia, sformułowano je tak, że są zrozumiałe. Pozwalają na stworzenie systemu ich poprawnej weryfikacji. Zarówno koncepcja kształcenia, jak też cele i sformułowanie efekty uczenia się są zgodne z załącznikiem nr 3 standardu przygotowującego do zawodu nauczyciela zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r., dla studiów jednolitych magisterskich. Dla studiów I stopnia i II stopnia zostały przygotowane zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardu przygotowującego do zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 131).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Realizacja programu studiów oparta jest o treści programowe bezpośrednio łączące się z przyjętymi efektami uczenia się dla kierunku pedagogika specjalna realizowane na studiach I stopnia, II stopnia i jednolitych studiach magisterskich. Treści programowe są przygotowane zgodnie z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań odpowiednich dla dyscypliny pedagogika i psychologia. Wiążą się z zakresem działalności naukowej Uczelni. Treści programowe odnoszą się do budowania systemu wiedzy, której elementem są koncepcje, teorie i wyniki badań prowadzonych w dyscyplinie: pedagogika, subdyscyplinie pedagogiki specjalnej i dyscyplinach pokrewnych (z obszaru nauk społecznych i humanistycznych) oraz do zagadnień praktycznych kluczowych dla dyscypliny i subdyscypliny jaką jest pedagogika specjalna. Są harmonijnie i spójnie połączone uwzględniając zagadnienia teoretyczne z przygotowaniem metodyczno-warsztatowym typowym dla specyfiki kierunku i wybranej przez studentów specjalności. Harmonogram realizacji programu studiów zarówno na I stopniu, jak też na II stopniu oraz na pięcioletnich studiach magisterskich jest tak skonstruowany, aby treści wcześniejsze były podstawą dla realizowanych treści kolejnych. To daje możliwość osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się. W początkowym okresie kształcenia wiodącą rolę odgrywają zajęcia z grupy zajęć wspólnych – ogólnopedagogicznych np. *pedagogika ogólna, psychologia ogólna, psychologia rozwoju człowieka, podstawy biologicznego rozwoju człowieka, historia wychowania i pedagogii specjalnej*. Treści programowe do tych przedmiotów są spójne i zgodne z zakładanymi efektami uczenia się.

Treści ogólne oraz treści specjalnościowe realizowane w kolejnych latach pozwalają systematycznie poszerzać treści charakterystyczne dla dyscypliny, subdyscypliny oraz specjalności, przy czym na wygaszanych studiach I stopnia podejmowane są zagadnienia na poziomie podstawowym, częściowo pogłębiane i rozszerzane, na studiach II stopnia mają one charakter rozszerzający, pogłębiający, uzupełniający, zaś na studiach pięcioletnich studenci przechodzą od zagadnień podstawowych, stopniowo i systematycznie je pogłębiając i rozwijając. W bloku przedmiotów wspólnych znajdują się przedmioty przygotowujące studentów do prowadzenia działalności badawczej. Na studiach I stopnia – *metody badań pedagogicznych, seminarium licencjackie*. Na studiach II stopnia – *metodologia badań społecznych, statystyka w badaniach pedagogicznych/wprowadzenie do analizy danych społecznych, seminarium magisterskie*. Na studiach pięcioletnich: *metodologia nauk społecznych, metodologia badań pedagogicznych, statystyka badań pedagogicznych/wprowadzenie do analizy danych społecznych, seminarium magisterskie*. Treści programowe do wymienionych zajęć są spójne i zgodne z zakładanymi efektami uczenia się.

W ramach drugiego bloku – przedmiotów specjalnościowych studenci uzyskują wiedzę i rozwijają umiejętności niezbędne w danej subdyscyplinie i związane z wybraną przez nich specjalnością, ważne dla realizacji ról profesjonalnych. Integralną częścią bloku przedmiotów specjalnościowych są praktyki, podczas których studenci poznają potencjalne miejsca pracy i specyfikę ról zawodowych. Na studiach pięcioletnich magisterskich – zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, nauczyciela logopedy i nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. W module przedmiotów wspólnych znajdują się też zajęcia przygotowujące do opanowania przynajmniej jednego języka obcego. Treści

programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program. Zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardzie przygotowującym do zawodu nauczyciela zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r. załącznik nr. 3.

Czas trwania studiów oraz nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów na pierwszym poziomie, drugim poziomie i studiów pięcioletnich, magisterskich jest poprawny. Nakład pracy studentów niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć został oszacowany poprawnie i zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Wszystkie zajęcia realizowane na kierunku ujęte są w rozkładach zajęć dla poszczególnych lat, specjalności i grup. Zostają one opublikowane na stronie domowej wydziału oraz przekazane studentom za pośrednictwem opiekunów grup przed rozpoczęciem każdego semestru. Harmonogram zajęć na kierunku uwzględnia: wymiar godzinowy przedmiotów na studiach stacjonarnych: 15, 30, 45, 60 godzin i na studiach niestacjonarnych: 8, 10, 15, 20 godzin.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć i grup zajęć pozwala na osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Sekwencja zajęć i ich dobór zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Studenci mają możliwość wyboru zajęć, co pozwala im na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Na studiach I stopnia studenci specjalności *edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną* wybierają przedmioty odpowiadające 63 punktom ECTS – w ramach przedmiotów wspólnych i 12 punktom w ramach przedmiotów specjalnościowych; *pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi* studenci wybierają przedmioty w ramach 63 punktów ECTS w module przedmiotów wspólnych i 13 punktów w module przedmiotów specjalnościowych; studenci specjalności *logopedia – profilaktyka i terapia* – w ramach przedmiotów wspólnych wybierają przedmioty za 60 punktów ECTS, w module przedmiotów specjalnościowych – w ramach 15 punktów ECTS.

Na studiach II stopnia studenci mają możliwość wyboru przedmiotów odpowiadających 50 punktom ECTS w ramach przedmiotów wspólnych. Na specjalności *edukacja i rehabilitacja osób ze spektrum autyzmu* w ramach modułu specjalnościowego wybierają 10 punktów ECTS, na specjalności *logopedia kliniczna* – mają możliwość wyboru przedmiotów odpowiadających 14 punktom ECTS

Na jednolitych, pięcioletnich studiach magisterskich w ramach modułu przedmiotów wspólnych studenci wybierają przedmioty odpowiadające 81 punktom ECTS. Na *specjalności edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną* dodatkowo mogą dokonać wyboru przedmiotów odpowiadających 7 punktom ECTS. Liczba godzin i liczba punktów ECTS dla kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela odpowiada wymaganiom standardu MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r. Zał. 3 do standardu.

Program kształcenia obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego odpowiednio: dla studiów I stopnia na poziomie B2, a dla studiów II stopnia i studiów jednolitych magisterskich B2+.

Kształcenie na odległość prowadzone jest zgodnie z zapisami w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r (art. 67.4). Wydział systematycznie doskonali proces kształcenia na odległość np. uczestnicząc w projekcie „Uniwersytet Jutra – zintegrowany program rozwoju Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu”. Celem Projektu jest modernizacja oferty edukacyjnej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i dostosowanie jej do wymogów rynku pracy oraz nowoczesne zarządzanie dydaktyką z wykorzystaniem e-learningu i Intranetu, co przekłada

się też na realizację zajęć na kierunku: pedagogika specjalna. W ramach projektu dokonano modyfikacji programów kształcenia z uwzględnieniem elementów e-learningu. Ponadto przeprowadzono szkolenia zgodnie z obszarami kształcenia oferowanymi w projekcie w następujących blokach tematycznych: Moodle I, Moodle II, które dotyczyły szkoleń z użytkowania platformy dla początkujących i zaawansowanych. Media cyfrowe polegały na realizacji materiałów video w celach edukacyjnych. Pakiet Microsoft Office kurs dotyczył szkoleń z obsługi pakietu.

Metody kształcenia na kierunku pedagogika specjalna są zróżnicowane, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. W doborze wykorzystywanych metod są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej. Dobór środków i narzędzi wspomagających uzyskanie efektów uczenia się jest poprawny. Wśród wykorzystywanych metod znalazły się następujące:

Metody podające typowe dla wykładów, np. wykład informacyjny, wykład z prezentacją multimedialną, demonstracje dźwiękowe, demonstracje video, np. na przedmiotach: *pedagogika specjalna, dydaktyka specjalna, podstawy diagnostyki psychopedagogicznej, psychologia osób z niepełnosprawnością intelektualną, profilaktyka logopedyczna, podstawy ortodoncji, podstawy edukacji i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnością ruchową*.

Metody aktywizujące wykorzystywane podczas konwersatoriów i laboratoriów, metoda analizy przypadków – np. na przedmiotach: *terapia indywidualna, oligofazja, podstawy diagnostyki psychopedagogicznej*; dyskusja – np. na przedmiotach: *psychologia osób z niepełnosprawnością intelektualną*; lekcja odwrócona – np. na przedmiotach, *metodyka kształcenia i nauczania dzieci i młodzieży z lekką niepełnosprawnością intelektualną*; „burza mózgów” – np. na przedmiotach: *współpraca z rodzicami/prawnymi opiekunami w edukacji włączającej*; technika analizy SWOT – np. na przedmiotach: *systemy wsparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin; warsztat pracy z rodziną*; metoda „kuli śnieżowej” – np. na przedmiotach: *metody pracy z dziećmi z trudnościami w uczeniu się matematyki*; konstruowanie „map myśli” – np. na przedmiotach: *metodyka opieki i rehabilitacji osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną*; debata oksfordzka – np. na przedmiotach: *krytyczne studia nad/o niepełnosprawności, psychologia osób z niepełnosprawnością intelektualną*.

Metody praktyczne wykorzystywane podczas konwersatoriów i laboratoriów: warsztat – np. na przedmiotach: *warsztat komunikacji interpersonalnej, metodyka opieki i rehabilitacji osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną*, metoda projektów – np. na przedmiotach: *międzynarodowe doświadczenia edukacji integracyjnej i włączającej, metody komunikacji alternatywnej i wspomagającej, dyslalia, diagnoza i konstruowanie indywidualnych programów logopedycznych*; metoda symulacyjna – np. na przedmiotach: *metodyka wychowania przedszkolnego dzieci z niepełnosprawnością intelektualną*, praca z tekstem – np. na przedmiotach *psychologia rozwoju człowieka, teorie i geneza zaburzeń ze spektrum autyzmu*, hospitacja instytucji edukacyjnych – np. na przedmiotach: *pedagogika specjalna, metodyka opieki i rehabilitacji osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną, metodyka nauczania i wychowania uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w młodszej wieku szkolnym, metodyka nauczania i wychowania uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w starszym wieku szkolnym*, spotkania z self – adwokatami i spotkania z praktykami (pedagogami, pedagogami specjalnymi, inżynierami, psychologami, nauczycielami, wychowawcami w domach poprawczych, domach pomocy społecznej, terapeuci zajęciowi i in.) – np. na przedmiotach: *pedagogika specjalna, praktyka pedagogiczna-metodyczna w szkole dla dzieci z głębszą niepełnosprawnością intelektualną, praktyka pedagogiczna-metodyczna w przedszkolu dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, podstawy pracy*

opiekuńczo-wychowawczej w domach pomocy społecznej/ placówki opieki i wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną sporządzanie diagnozy na podstawie materiałów filmowych, dokumentacji i analizy wytworów – *diagnostyka w pedagogice specjalnej*.

Metody eksponujące wykorzystywane podczas konwersatoriów i laboratoriów: analiza filmu – np. na przedmiotach *psychologia osób z niepełnosprawnością intelektualną, wczesne wspomaganie rozwoju, praca z rodziną dziecka z niepełnosprawnością; wybrane metody terapii zachowań problemowych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wybrane problemy rozwoju i funkcjonowania dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu*, pokaz – *trening umiejętności społecznych w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu*, praca z tekstem np. na przedmiotach: *kultura języka w pracy pedagoga, psychologia osobowości, psychologia edukacji*.

Metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, np. na przedmiotach: *współpraca specjalistów w edukacji włączającej, psychologia rozwoju człowieka*.

Metody wykorzystujące techniki i narzędzia informacyjno-komunikacyjne: na przedmiotach: *metody komunikacji alternatywnej, AAC w pracy z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, media w edukacji/ pedagogika medialna, nowe technologie w kształceniu uniwersalnym, podstawy rehabilitacji ruchowej osób z niepełnosprawnością intelektualną*.

Wykorzystywane metody stymulują studentów do samodzielnej pracy i aktywności w procesie uczenia się. Umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie pedagogiki specjalnej. Metody te pozwalają na uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego. Umożliwiają także dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych grup studentów w tym też studentów z niepełnosprawnością.

Wśród metod i technik kształcenia na odległość wykorzystywane są: wykład on-line w trybie synchronicznym (platforma Teams), wykład problemowy on-line w trybie synchronicznym (platforma Teams), wykład interaktywny on-line w trybie synchronicznym (platforma Teams), wykład on-line w trybie asynchronicznym (nagranie wideo/streaming wideo) (platforma Teams i/lub Moodle), dyskusja on-line w trybie synchronicznym i asynchronicznym, „burza mózgów” on-line, design thinking on-line, odwrócona klasa on-line, konwersatorium/laboratorium on-line w trybie synchronicznym (platforma Teams), praca w grupach w trybie synchronicznym (platforma Teams) oraz asynchronicznym (Moodle), metoda problemowa on-line, interaktywne quizy aktywizujące grupy ćwiczeniowe (Kahoot, Mentimeter), wirtualna tablica on-line (Teams, padlet, Jamboard), wirtualna mata do nauki programowania/kodowania, e-portfolio, testy i zadania online (Moodle, Forms).

Zasadniczym celem praktyk studenckich jest zintegrowanie nabytej w trakcie studiów wiedzy oraz jej skonfrontowanie z rzeczywistością wychowawczą, opiekuńczą, profilaktyczną i resocjalizacyjną.

Studenci poznają sieć placówek charakterystycznych dla studiowanych przez nich specjalności, mają szansę poznać wymagania i potrzeby uczestników procesu edukacji, klientów, a także zdobyć kompetencje praktyczne i narzędzia konieczne do pracy z nimi. Praktyki realizowane są zgodnie z treścią sylabusu, a szczegółowe kwestie zawarte są w regulaminie praktyk dostępnym na stronie domowej Wydziału. Za organizację, koordynację praktyk odpowiada pełnomocnik dziekana ds. praktyk studenckich oraz koordynator praktyk na kierunku pedagogika specjalna, a także opiekunowie praktyk. W ramach kierunku pedagogika specjalna są realizowane różne typy praktyk. Jest to uzależnione od rodzaju studiów. Na studiach I stopnia realizowane są 2 rodzaje praktyk: praktyka ogólnopedagogiczna – obserwacyjna (30h) dla studentów wszystkich specjalności i praktyki specjalnościowe (*edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną* – 180 h, logopedia – *profilaktyka i terapia* – 150h). Łączna liczba punktów ECTS dla praktyk to 6 pkt. Na

studiach II stopnia realizowane są praktyki realizowane są praktyki specjalnościowe (*edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu* – 150h, *pedagogika wspierająca uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi* – 150h, *edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną* – 160h, *logopedia kliniczna* – 200h). Na studiach pięcioletnich, jednolitych, magisterskich realizowane są 4 rodzaje praktyk: 1. praktyka obserwacyjna dla wszystkich studentów kierunku – 30h; 2. praktyka kierunkowa – 60h; 3. praktyka w zakresie edukacji włączającej – placówka integracyjna – 60h; praktyka w zakresie edukacji włączającej – szkoła ogólnodostępna – 60h; 4. praktyki specjalnościowe – *edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną* – 180h, *logopedia*: 120h, *terapia pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym*: 120h. Praktyki realizowane są zgodnie z zapisami w standardzie kształcenia nauczycieli-pedagogów specjalnych na podstawie którego prowadzone są studia. Studenci mogą też realizować praktyki zawodowe w ramach programu ERASMUS+. Miejsce, charakter i zadania praktyki muszą być zgodne z regulaminem praktyki przewidzianej dla danego etapu kształcenia i specyfiki specjalności. Wsparciem w przygotowaniu i organizacji praktyk służą: opiekunowie praktyk oraz wydziałowy koordynator programu ERASMUS+.

Zgodnie z regulaminem podczas odbywania praktyki studenci dokonują obserwacji przebiegu pracy na przydzielonym stanowisku oraz sporządzają „fotografię dnia” w formie zapisu (wypełnienie arkusza hospitacyjnego), samodzielnie wykonują zadania przydzielone przez opiekuna praktyki oraz konsultują z opiekunem opracowywane konspekty (scenariusze) zajęć lub inne zadania. Ponadto podczas praktyki są zobowiązani do szczegółowego prowadzenia dziennika praktyk, według wzoru ustalonego przez Wydział Studiów Edukacyjnych. Wpisów w dzienniku praktyk potwierdzających zaliczenie poszczególnych etapów praktyki, dokonują zakładowy oraz uczelniany opiekun praktyki. Studenci są zobowiązani do opisania zadań, które wykonywali każdego dnia praktyki oraz zamieścić załączniki potwierdzające w szczegółach wykonanie czynności, umieszczonej w planie dnia (scenariusze bądź konspekty przeprowadzonych zajęć, arkusze hospitacyjne), które następnie gromadzą w teczce praktyk. Opiekun praktyk z ramienia placówki zamieszcza w dzienniku praktyk opinię na temat jej przebiegu i realizacji przez studentów wyznaczonych zadań. Opinię zatwierdza opiekun praktyk z ramienia Uczelni. Opinia stanowi podstawę oceny praktyki realizowanej przez studentów. Warunkiem zaliczenia praktyk jest obecność na nich, aktywność oraz opisana oceną pozytywną opinia opiekuna praktyk. W czasie trwania praktyki studenci są zobowiązani do systematycznego prowadzenia dziennika praktyk oraz przestrzegania dyscypliny pracy.

Organizacja praktyk odbywa się w oparciu o przyjęte formalne procedury zawarte w regulaminie praktyk. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studentów miejsc odbywania praktyk, osoba odpowiedzialna za nadzór nad praktykami zatwierdza miejsce odbywania praktyki w oparciu o kryteria formalne przyjęte przez Uczelnię. Nadzór nad praktykami, zarówno z ramienia Uczelni jak też placówek, do których trafiają studenci na praktyki, program praktyk i forma ich realizacji z uwzględnieniem osiągania zakładanych efektów uczenia się podlegają ocenie. Wyniki oceny pracowników i studentów są wykorzystywane do ewentualnych weryfikacji programu kształcenia i sposobu jego realizacji.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się jest przygotowywana w oparciu o decyzje podejmowane przez Rektora UAM w zarządzeniu w sprawie organizacji roku akademickiego. Zarządzenie określa: harmonogram, termin rozpoczęcia i zakończenia zajęć, podział roku akademickiego na semestry z wyszczególnieniem okresu zajęć dydaktycznych i sesji egzaminacyjnej, wakacji i dni wolnych od zajęć dydaktycznych. Zgodnie z regulaminem studiów dziekan WSE określa plan zajęć (zatwierdzany podczas posiedzenia na Radzie Wydziału, aktualnie zadanie należy do kompetencji Rady

Programowej Grupy Kierunków). Wszystkie zajęcia realizowane na kierunku ujęte są w rozkładach zajęć dla poszczególnych lat, specjalności i grup. Zostają one opublikowane na stronie domowej wydziału oraz przekazane studentom za pośrednictwem opiekunów grup przed rozpoczęciem każdego semestru. Harmonogram zajęć na kierunku uwzględnia ich realizację według stałego planu. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 20.00. Harmonogram zajęć uwzględnia stałe dni i godziny realizacji seminariów licencjackich i magisterskich, lektoratów oraz zajęć z wychowania fizycznego. Zajęcia fakultatywne (fakultety) na studiach stacjonarnych są zaplanowane od poniedziałku do piątku w godzinach od 16.45-20.00. Harmonogram zajęć na studiach niestacjonarnych obejmuje terminy zjazdów (dostępne na stronie domowej Wydziału). Zawiera stałe terminy seminariów licencjackich i magisterskich, terminy zblokowanych zajęć z lektoratów języków obcych oraz terminy zajęć fakultatywnych. Prowadzący wszystkie zajęcia na kierunku pedagogika specjalna zobowiązani są do przedstawienia podczas pierwszych zajęć zasad i warunków ich realizacji, warunków usprawiedliwiania i odrabiania nieobecności, warunków oraz trybu uzyskania zaliczenia lub (oraz) składania egzaminu zgodnie z zapisami określonymi w regulaminie studiów. Na wszystkie zajęcia student rejestruje się w systemie USOSweb. Zapisy na zajęcia pozwalają studentom skomponować plan zajęć z uwzględnieniem indywidualnych preferencji, zainteresowań i terminów. Udział w rejestracjach jest obowiązkowy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Realizacja programu studiów w tym treści programowe i harmonogram realizacji programu studiów są zgodne z efektami uczenia się i aktualnym stanem wiedzy dla studiów I stopnia, II stopnia i jednolitych pięcioletnich studiów magisterskich. Program studiów jest przyporządkowany do dyscypliny wiodącej – pedagogiki i dyscypliny dodatkowej – psychologii.

Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć. Treści kształcenia dla studiów I i II stopnia są zgodne ze standardem przygotowującym do zawodu nauczyciela z dnia 17 stycznia 2012 roku (Dz. U. 2012 poz. 131). Na studiach jednolitych magisterski zapewniają uzyskanie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Są zgodne z załącznikiem nr 3 rozporządzenia MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r. przygotowującego do zawodu nauczyciela, pedagoga specjalnego.

Czas trwania studiów oraz nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS są poprawnie oszacowane dla I, II stopnia studiów i dla jednolitych studiów magisterskich. Harmonogram realizacji programu studiów jest tak ustalony, że zajęcia poprzedzające dają podstawę dla zajęć później realizowanych. Liczba godzin zajęć wymaganych w bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich i studentów jest zgodna z wymaganiami. Na kierunku i specjalnościach są realizowane zajęcia do wyboru, pozwala to na elastyczne kształtowanie ścieżek kształcenia studentów. Metody kształcenia są różnorodne i charakterystyczne dla kierunku. Zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Pozwalają na stymulowanie samodzielności studentów i ich aktywność własną. Jednocześnie umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie pedagogiki specjalnej. Umożliwiają osiągnięcie odpowiednich dla stopnia studiów kompetencji w zakresie języka obcego. Metody kształcenia realizowane na Wydziale Studiów Edukacyjnych

umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb indywidualnych i grupowych studentów.

Metody i techniki kształcenia na odległość dają możliwość kształtowania umiejętności praktycznych studentów. W związku z pandemią, aktualnie wszystkie zajęcia na kierunku, pedagogika specjalna, odbywają się w trybie zdalnym.

Na kierunku ogólnoakademickim nie ma wymogu organizowania obowiązkowych praktyk zawodowych, tym bardziej godny uznania jest fakt, iż na kierunku pedagogika specjalna program studiów obejmuje praktyki o zróżnicowanym charakterze. Mimo drobnych uchybień stanowią one ważną część programu, a władze wizytowanego kierunku przykładają dużą wagę do ich realizacji. Stwierdzone drobne uchybienia warto usunąć, by doskonalić realizację praktyk. W tym procesie mogą być przydatne rekomendacje sformułowane w analizie stanu faktycznego.

W wyniku wizytacji stwierdzono, że Uczelnia dokłada wszelkich starań, by zapewnić studentom możliwość poznawania charakteru pracy w sprawdzonych instytucjach, zapewniających kontakt z najlepszymi specjalistami, pozwalającymi na weryfikację własnych predyspozycji do przyszłej pracy i umożliwiających dobry start zawodowy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Postępowanie kwalifikacyjne na studia, w tym na kierunek pedagogika specjalna reguluje Uchwała nr 246/2018/2019 z dnia 27 maja 2019 r. w sprawie warunków, trybów oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na I rok studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych w roku akademickim 2020/2021).

Z uwagi na to, że podczas realizacji studiów na ocenianym kierunku nastąpiła zmiana przepisów prawnych, kierunek pedagogika specjalna, studia I stopnia nie są kontynuowane, jednak nadal są realizowane do zakończenia procesu kształcenia. Rekrutacja na studia I stopnia stacjonarne odbywała (kierunek jest realizowany) się w trybie postępowania konkursowego w ramach ustalonego limitu miejsc. Nie przeprowadzano egzaminów wstępnych z wyjątkiem logopedii, gdzie odbywał się sprawdzian z predyspozycji językowych. Kandydaci informowani są o warunkach przyjęcia na studia za pośrednictwem strony internetowej (zakładka dla kandydata), podczas ogólnouniwersyteckich Dni Kandydata na UAM, Targów Edukacyjnych, informacji za pośrednictwem mediów społecznościowych np. Facebook, za pośrednictwem prasy lokalnej.

Rekrutacja na studia niestacjonarne odbywa się na podstawie złożenia wymaganych dokumentów do wypełnienia limitu miejsc (w ramach ustalonego limitu miejsc) w terminie określonym w uchwale rekrutacyjnej.

Studia II stopnia niestacjonarne:

- *edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu* – dla absolwentów studiów pierwszego stopnia kierunku pedagogika specjalna z przygotowaniem nauczycielskim. Na podstawie złożenia wymaganych dokumentów do wypełnienia limitu miejsc w terminie określonym Uchwałą. Studia jednolite pięcioletnie magisterskie, studia niestacjonarne:

Na podstawie złożenia wymaganych dokumentów do wypełnienia limitu miejsc. Po ukończeniu I roku studiów student wybiera jedną z następujących specjalności: 1. *terapia pedagogiczna dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym*, 2. *edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną*.

Warunki rekrutacji na studia są przejrzyste i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku pedagogika specjalna.

Zgodnie z regulaminem studiów obowiązującym w UAM, Wydział uznaje efekty uczenia się zdobyte w innych uczelniach, w następujących sytuacjach: przeniesienie studenta z innej uczelni krajowej lub uczelni zagranicznej, który zaliczył I rok studiów; realizacja części studiów w innej uczelni (np. program MOST, Erasmus+). W obu przypadkach prowadzona jest analiza zbieżności/rozbieżności programów studiów, uzyskanych efektów uczenia się i zdobytych punktów ECTS. Studenci, powracający z wymiany studenckiej mają obowiązek przedstawić prodziekanowi ds. studenckich wykaz zaliczeń oraz potwierdzoną kopię porozumienia o programie zajęć (oryginał pozostaje w uczelni macierzystej). Prodziekan ds. studenckich po zapoznaniu się z dokumentami oraz opinią koordynatora, podejmuje decyzję, czy dany student wywiązał się ze zobowiązań zawartych w porozumieniu.

Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i pozwalają na potwierdzenie osiągniętych przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów na kierunku pedagogika specjalna. Studenci przygotowują prace dyplomowe pod kierunkiem pracowników naukowych ze stopniem naukowym dr hab. lub profesora. Osoby prowadzące seminarium licencjackie/magisterskie zobowiązane są realizować treści zgodnie z przyjętym na Wydziale sylabusem seminarium licencjackiego/magisterskiego. Studenci dokonują wyboru promotora na podstawie przygotowanej przez niego wizytówki seminarium, w której określone zostały zainteresowania naukowe promotora, wykaz wybranych publikacji, tematyka prac dyplomowych, propozycje tematów prac. Wizytówki zostają udostępnione na stronie domowej w zakładce: seminaria. Seminarium licencjackie na WSE trwa dwa semestry, seminarium magisterskie – cztery semestry. Każdy semestr kończy się potwierdzeniem uzyskanych przez studentów efektów uczenia się i wpisaniem oceny do systemu USOS. Zatwierdzanie tematyki prac magisterskich (zgodnie ze statutem UAM) jest obowiązkiem Rady Programowej Grupy Kierunków. Charakterystykę, strukturę pracy dyplomowej, warunki pracy dyplomowej, przebieg egzaminu dyplomowego określono w procedurze dyplomowania. Zakończenie przygotowania pracy dyplomowej potwierdza promotor wpisem oceny do systemu USOS. Jest to warunek niezbędny do uruchomienia procedury dyplomowania. Egzamin dyplomowy ma formę ustną i odbywa się przed komisją, której skład określa się zgodnie z regulaminem studiów. Podstawą dla końcowej oceny egzaminu dyplomowego są oceny z odpowiedzi na pytania egzaminacyjne i oceny zademonstrowanych podczas egzaminu umiejętności ogólnych.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się i postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Proces monitorowania i oceny postępów studentów odbywa się na bieżąco podczas zajęć oraz po zakończeniu semestru i roku. Ocena postępów studentów na zakończenie semestru i na zakończenie roku. Ocena prowadzona jest na podstawie prac zaliczeniowych np. kolokwii, esejów, testów, projektów, portfolio, prezentacji, raportów, prezentacji

multimedialnych, prac indywidualnych i grupowych oraz egzaminów: w formie ustnej lub pisemnej. Podczas oceny postępów studentów uwzględnia się zalecenia dotyczące racjonalnego dostosowania procesu kształcenia i oceniania przygotowane przez konsultanta ds. procesu studiowania wobec studentów z niepełnosprawnościami. Przy egzaminach i zaliczeniach stosuje się następującą skalę ocen: bardzo dobry (5,0), dobry plus (4,5), dobry (4,0), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3,0), niedostateczny (2,0). Protokoły przedmiotów generowane są w systemie USOS. Prowadzący zajęcia archiwizują prace etapowe do zakończenia cyklu kształcenia danej grupy studentów. Prace w wersji papierowej archiwizowane są w pomieszczeniach zakładów, pracowni i laboratoriów, prace prowadzone w wersji elektronicznej archiwizowane są w formie wirtualnej. Studenci przystępują do zaliczeń i egzaminów w terminach ustalonych przez prowadzących. Oddzielnie ocenia się efekty uczenia się osiągnięte przez studentów w trakcie praktyk. W ocenie efektów uczenia się podczas praktyk studenckich aktywną rolę pełnią przedstawiciele instytucji edukacyjnych pełniąc funkcje opiekunów praktyk studenckich. Ich opinia o przebiegu praktyki odnosi się do: stopnia wykonania zadań zawartych w programie praktyki, przygotowania merytorycznego studenta, postawy studenta wobec podopiecznych podczas praktyki, itp. jest uwzględniana przez opiekuna praktyk z ramienia specjalności w formułowaniu oceny końcowej.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Na Wydziale Studiów Edukacyjnych oddzielnie ocenia się efekty uczenia się osiągnięte przez studentów w trakcie praktyk. W ocenie efektów uczenia się podczas praktyk studenckich aktywną rolę pełnią przedstawiciele instytucji edukacyjnych będący opiekunami praktyk studenckich. Ich opinia o przebiegu praktyki odnosi się do: stopnia wykonania zadań zawartych w programie praktyki, przygotowania merytorycznego studenta, postawy studenta wobec podopiecznych podczas praktyki. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia i B2+ na poziomie studiów II stopnia realizowanych na kierunku pedagogika specjalna jednolitych studiów magisterskich.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 15/2020/2021 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 30 września 2020 roku w sprawie działania Uniwersytetu w warunkach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021 weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się, w szczególności przeprowadzanie zaliczeń i egzaminów kończących określone zajęcia odbywa się poza siedzibą Uczelni lub poza jej filią przy użyciu środków komunikacji elektronicznej określonych w rekomendacji Ośrodka Wsparcia Kształcenia na Odległość.

Sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie przygotowującym do zawodu nauczyciela zał. nr 3 rozporządzenia MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r. Oraz uwzględniając studia pierwszego i drugiego stopnia zgodnie ze standardem przygotowującym do zawodu nauczyciela z dnia 17 stycznia 2012 r. (Dz.U. 2012 poz. 131).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz zaliczanie poszczególnych semestrów, lat i dyplomowanie odbywają się w sposób przejrzysty, umożliwiając dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Zapewniają równe szanse w podjęciu studiów na kierunku pedagogika specjalna. Procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów odpowiadają efektom uczenia się określonym w programie studiów. Zasady dyplomowania są trafne i specyficzne dla kierunku pedagogika specjalna. Zapewniają możliwość potwierdzenia osiągniętych przez studentów efektów uczenia się w chwili zakończenia studiów.

Weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów uczenia się pozwala na zapewnienie bezstronności, rzetelności i transparentności. Pozwalają na pełną ocenę osiąganych przez studentów efektów uczenia się. W ramach uczelnianego Studium Językowego weryfikacja opanowania umiejętności językowych jest adekwatna do poziomu studiów i odpowiednio dla studiów I stopnia jest to poziom umiejętności językowych B2 a w przypadku studiów II stopnia studiów i jednolitych studiów magisterskich jest to poziom umiejętności B2+. Rodzaj, forma i tematyka prac egzaminacyjnych, etapowych i prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań jest dostosowana do poziomu studiów i właściwa dla kierunku pedagogika specjalna.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku pedagogika specjalna posiada wysokie kompetencje naukowe i dydaktyczne, które stanowią mocną stronę kształcenia na tym kierunku. Kadre nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia stanowi zespół legitymujący się osiągnięciami naukowymi wysokiej jakości, posiadają także praktyczne doświadczenie zawodowe w zakresie pedagogiki w różnych placówkach np. edukacyjnych, opiekuńczych czy związanych z zarządzaniem oświatą. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich mieści się przede wszystkim w dyscyplinie pedagogika specjalna. Znacząca liczba pracowników nauki, w tym także doktoranci stanowią solidną podstawę do efektywnej pracy dydaktycznej. Różnorodność zainteresowań naukowych i praktycznych nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku pedagogika pozwala na realizację urozmaiconej oferty programowej i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Nauczyciele zatrudnieni w UAM jako podstawowym miejscu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy realizują 75% godzin dydaktycznym na ocenianym kierunku.

W strukturze kadry akademickiej dominują nauczyciele akademicy, którzy posiadają przede wszystkim wykształcenie kierunkowe w dyscyplinie pedagogika, ale także są osoby z wykształceniem kierunkowym w takich dyscyplinach jak np. psychologia, nauki medyczne czy filologia angielska oraz niektórzy nauczyciele akademicy posiadają z podwójnym wykształceniem np. pedagogika i psychologia. Część nauczycieli i osób prowadzących zajęcia pracuje w różnych placówkach, np. poradniach psychologiczno-pedagogicznych, szkołach czy urzędach bądź wydziałach zajmujących się edukacją, co przekłada się na możliwości prezentowanie szerokiego spektrum zagadnień w obszarze nauki i praktyki zgodnie z zakładanymi efektami uczenia się. Uwzględniając strukturę zatrudnienia, kompetencje kadry dydaktycznej oraz stosunek liczebności kadry w stosunku do liczby studentów zatrudnionej na kierunku pedagogika specjalna należy stwierdzić, że umożliwia ona studentom prawidłową realizację zajęć.

Posiadane przez pracowników kompetencje pozwalają im także na prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Pracownicy są systematycznie odbywają szkolenia dotyczące podnoszenia kompetencji w zakresie prowadzenia zajęć on-line, tym samym posiadane przez nich kompetencje w tym zakresie przekładają się na prawidłową realizację zajęć. W ramach prowadzonych szkoleń pracownicy mogą doskonalić swoje kompetencje dydaktyczne, co oceniają jako ważną pomoc w obszarze doskonalenia dydaktycznego. W procesie dydaktycznym otrzymują również wsparcie w zakresie technicznego wsparcia. Proces zadowolenia w tym obszarze jest monitorowany przez Uczelnię.

Przydział zajęć dydaktycznych dokonywany jest nie podstawie: doświadczeń naukowych pracowników w formie prowadzonych przez nich badań indywidualnych, badań realizowanych w zespołach badawczych, wydanych publikacji, raportów z badań; doświadczeń dydaktycznych – na podstawie wcześniej prowadzonych zajęć; doświadczeń praktycznych zdobytych w instytucjach edukacyjnych poza uczelnią; samokształcenia np. odbytych kursów, szkoleń, warsztatów, studiów podyplomowych, itp. W procesie powierzania zajęć uwzględniane są opinie kierowników zakładów/pracowni/ laboratoriów, a w przypadku zajęć specjalnościowych także osób odpowiedzialnych za prowadzenie specjalności. Uwzględniana jest także opinie studentów wyrażone w ankietach ewaluacyjnych oraz w formie bezpośrednich informacji za pośrednictwem starostów lub Rady Samorządu Studentów.

W zakresie prowadzenia zajęć dydaktycznych Wydział współpracuje także z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, co pracodawców, którzy reprezentują instytucje powiązane ze specjalnościami np. instytucje opiekuńcze, dyrektorami i nauczycielami szkół czy przedstawicielami placówek resocjalizacyjnych.

Obciążenie godzinowe kadry prowadzącej zajęcia na kierunku pedagogika są zgodne z przyjętymi na Uczelni zasadami. Nauczyciele realizują zajęcia zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz dorobkiem naukowym. Forma realizowanych zajęć np. wykładów, ćwiczeń czy konwersatoriów jest dostosowywana do realizowanych treści programowych przez nauczyciela oraz zakładanych efektów uczenia się. Nadgodziny są uzgadniane z pracownikami i najczęściej wynikają z zastępowania osób, które np. z powodów losowych nie mogą ich prowadzić.

Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana. Zsynchronizowanie systemu wewnątrzuczelnianego USOS z systemem Teams pozwala na orientację w rzeczywistej realizacji zajęć.

Wydział prowadzi politykę kadrową w sposób transparentny. Dobór kadry dokonywany jest zgodnie z zapisami Statutu Uczelni tzn. na podstawie otwartych konkursów. Kryteriami decydującymi o zatrudnieniu nauczyciela są przede wszystkim kryteria obejmujące: doświadczenie badawcze,

dorobek publikacyjny, doświadczenia organizacyjne oraz dydaktyczne. Wskazane kryteria pozwalają na ocenę kwalifikacji i kompetencji nauczycieli w zakresie prowadzonych zajęć w ramach kształcenia ogólnopedagogicznego lub specjalnościowego. Ponadto prowadzona polityka kadrowa pozwala na: a) stworzenie silnego pod względem naukowym zespołu, b) stworzenie zespołu zapewniającego prowadzenie kształcenia akademickiego, c) umożliwianie pracownikom optymalnego łączenia aktywności naukowej z prowadzeniem działalności dydaktycznej.

Wspierane są potrzeby nauczycieli akademickich w obszarze najróżniejszych szkoleń organizowanych zarówno na poziomie ogólnouczelnianym, jak i wydziałowym. Szkolenia są dedykowane do wszystkich przedstawicieli społeczności akademickiej, tj. zarówno pracowników, jak i studentów. Władze Wydziału analizują potrzeby szkoleniowe nauczycieli i starają się ich wspierać w rozwoju. Szkolenia te to np. szkolenia grantowe, dydaktyczne czy z pisania artykułów naukowych. Potrzeby szkoleniowe dostosowane są także do etapów rozwoju kariery naukowej pracowników. I tak, młodszy stażem pracownicy i doktoranci mogą uczestniczyć w Letniej Szkole, podczas której odbywają się warsztaty metodologiczne, wykłady, indywidualne konsultacje prowadzone profesorów zagranicznych. Pracownicy sami poszukują także szkoleń, które z jednej strony wpisują się w rozwój ich kompetencji zawodowych, jak również przekładają się na podniesienie ich kompetencji dydaktycznych. Na przykład kilkoro pracowników uczestniczyło w szkoleniu z metody podającej.

Pracownicy oceniani są przez studentów po zakończeniu zajęć w każdym semestrze. Oceny te mają charakter dobrowolny i anonimowy i są zbierane w formie ankietowej. Pracownicy mają możliwość zapoznania się z nimi, albowiem są one zamieszczone w systemie wykorzystywanym w uczelni systemie a ponadto są one elementem oceny okresowej. W ocenie działalności dydaktycznej uwzględniana jest opinia studentów.

Aktywność pracowników i ich osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne podlegają procesowi monitorowania i oceniania. Służą temu: hospitacje prowadzone przez bezpośrednich przełożonych, tj. kierowników zakładów, pracowni, laboratoriów czy hospitacje koleżeńskie. Pracownicy Wydziału podlegają ocenie okresowej, która dokonywana jest zgodnie z przyjętymi na Wydziale procedurami. Podstawą oceny okresowej są: udokumentowany dorobek naukowy, dydaktyczny, organizacyjny oraz osiągnięcia w zakresie promocji i współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym a także opinia bezpośredniego przełożonego lub opiekuna naukowego. Otrzymywane oceny służą do planowania dalszego etapu rozwoju pracownika. Władze Wydziału dokonują kompleksowej oceny pracowników dotyczącej ich kompetencji w zakresie rozwoju naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego, co pozwala nie tylko na wspieranie ich w rozwoju, ale także na analizie potencjału wydziału. Ocenie służą hospitacje zajęć, które przeprowadzane są w sposób planowy a ich efekty służą planowaniu rozwoju kadry, jak również ewentualnej korekcie.

Wszelkie sytuacje konfliktowe w pierwszej kolejności próbuje się rozwiązywać pomiędzy stronami konfliktu. Jeżeli próby te nie przynoszą rezultatu są przenoszone na wyższy poziom, tj. Władz Wydziału czy Uczelni.

Pracownicy oraz władze wydziału przywiązują dużą wagę do reagowania na wszelkie przypadki dyskryminacji i przemocy wobec członków społeczności akademickiej, w tym kadry prowadzącej kształcenie. Na wydziale i uczelni istnieją powołane osoby do udzielania profesjonalnej pomocy ofiarom dyskryminacji bądź przemocy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku pedagogika specjalna ze względu na swoje kompetencje naukowe, zawodowe oraz dydaktyczne stanowi mocną stronę kształcenia na tym kierunku. Członkowie kadry legitymują się osiągnięciami naukowymi wysokiej jakości, a także posiadają praktyczne doświadczenie zawodowe. Wysoka aktywność naukowa stanowi uzasadnienie dla prowadzenia studiów o profilu ogólnakademickim. Nauczyciele zatrudnieni w UAM jako podstawowym miejscu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy realizują 75% godzin dydaktycznym na ocenianym kierunku.

Wydział prowadzi politykę kadrową w sposób transparentny, kierując się w doborze i ocenie kadry osiągnięciami naukowymi oraz dydaktyczno-środowiskowymi.

Kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku jest systematycznie oceniana przez studentów, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w ocenie okresowej kadry akademickiej. Wyniki oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia przez studentów są na bieżąco analizowane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastrukturę dydaktyczno-badawczą dla prowadzenia kierunku pedagogika specjalna stanowi kompleks uczelniany zlokalizowany na Kampusie *Ogrody* przy ul. Szamarzewskiego 89 i przy ul. Międzychodzkiej 5 w Poznaniu. Na kampusie mieści się pięć budynków dydaktycznych, m.in. nowoczesny budynek Collegium Floriana Znanińskiego, który mieści dwie duże nowoczesne wyposażone sale wykładowe, sale ćwiczeniowe oraz przestrzeń wypoczynkowo-kulturalną. W budynkach przy ul. Szamarzewskiego oraz przy ul. Międzychodzkiej mieści się infrastruktura gastronomiczna umożliwiającą studentom korzystanie z posiłków. Na terenie Kampusu mieści się Biblioteka Kampusu Ogrody – dysponująca zbiorem ponad 200 tysięcy woluminów z czytelnią (dysponującą 76. miejscami w tym stanowiskami komputerowymi) i wypożyczalnią dostosowaną do potrzeb pracowników i studentów Kampusu (w tym studentów z niepełnosprawnościami). Zbiory biblioteki obejmują literaturę z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, w tym bogaty zbiór z zakresu pedagogiki i nauk o edukacji. Czytelnia jest dostępna sześć dni w tygodniu z dyżurami wyznaczonymi w niedzielę.

Księgozbiór, z którego korzystają studenci pedagogiki specjalnej liczy 178 623 książek i 320 tytułów czasopism (14 650 numerów). Liczba miejsc dla czytelników 78 w tym 13 z komputerami połączonymi z Internetem stacjonarnym lub uczelnianą siecią Wi-Fi. Podręczny księgozbiór czytelnia obejmuje 6500 woluminów, jest podzielony na działy tematyczne odpowiadające kierunkom studiów realizowanych na wydziałach Księgozbiór, przy aktywnej współpracy z wykładowcami, jest stale monitorowany i uzupełniany zgodnie z aktualnymi sylabusami i potrzebami dydaktycznymi. W bibliotece są pełne

udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami w tym urządzenia specjalistyczne dla osób z uszkodzeniem wzroku i/lub słuchu. Biblioteka akademicka zapewnia miejsca dla czytelników, w tym dla osób z niepełnosprawnością. Użytkownicy biblioteki mają do dyspozycji stanowiska komputerowe z oprogramowaniem i z dostępem do katalogu bibliotecznego oraz do Internetu. Studenci mają możliwość rezerwowania i zamawiania książek on-line, również sprawdzania stanu swojego konta bibliotecznego, prolongaty książek oraz składanie dezyderatów. Zasoby biblioteczne są zgodne co do aktualności, zakresu tematycznego, formy wydawniczej z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, są dostępne w formie tradycyjnej i cyfrowej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Bazy o tematyce związanej z pedagogiką wchodzące w skład platformy EBSCO to: Academic Search Ultimate, ERIC, Teacher Reference Center, Open Dissertations. Biblioteka dodatkowo, w ramach zakupu konsorcyjnego, wykupiła dostęp do bazy Academic Research Source obejmującej: Academic Research Source eJournals i Academic Research Source eBooks. Biblioteka Akademicka oferuje również dostęp do następujących baz danych: Science Direct (Elsevier), Springer, Wiley Blackwell, Scopus, Web of Science, Science mag, Nature. Budynek Biblioteki jest przystosowany do potrzeb studentów z niepełnosprawnością dzięki udogodnieniom architektonicznym, do których należą: podjazdy i winda przystosowana dla osób z niepełnosprawnością. Pracownicy pomagają w znalezieniu informacji oraz dostarczają potrzebne materiały z innych stref biblioteki. W okresie pandemii, aby ułatwić studentom i pracownikom dostęp do treści zbiorów czarnodrukowych, została uruchomiona usługa Biblioteka w Chmurze, za pośrednictwem, której użytkownicy mają możliwość telefonicznie lub pocztą elektroniczną zamówić skan fragmentu książki, bądź artykułu. W rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz zasobów bibliecznych, informacyjnych i edukacyjnych zaangażowane są Władze Uczelni. Studenci i nauczyciele akademicki zgłaszają zapotrzebowanie na zakup książek, publikacji, dostęp do baz naukowych.

Toaleta jest przystosowana dla osób z niepełnosprawnością, a miejsca parkingowe – dla osób z niepełnosprawnością ruchową znajduje się obok budynku biblioteki. Biblioteka dysponuje stanowiskiem dla osób z niepełnosprawnością, które wyposażone jest w: mysz BigTrack, Sip Puff Switch – urządzenie mocowane na głowie, które spełnia rolę dwóch włączników, BigKeys – jest to specjalnie skonstruowana klawiatura przeznaczona dla osób z niepełnosprawnością ruchowo i niedowidzących. Zapewnione jest dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością w sposób zapewniający pełny udział w kształceniu oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dW ostatnich latach uzupełniono wyposażenie dydaktyczne m.in. w pracowni komputerowej został wymieniony sprzęt. Dodatkowo do sal dydaktycznych zostały zakupione nowoczesne tablice dotykowe oraz monitory/telewizory dotykowe z oprogramowaniem, w auli wymieniono roletę ekranową tak, aby spełniała bieżące standardy dotyczące wielkości i proporcji wyświetlanego obrazu. Nowocześnie urządzona została sala doświadczania świata wyposażona w specjalistyczny sprzęt umożliwiający realizację zajęć przygotowujących studentów do profesjonalnego wsparcia różnych grup dzieci ze specjalnymi potrzebami. Na podstawie przeglądu i potrzeb zgłoszonych przez pracowników oraz studentów, dokonuje się systematycznego zakupu środków dydaktycznych niezbędnych do realizacji procesu kształcenia np. dokonano zakupu instrumentarium Orffa, klocków programowalnych (Lego WeDo), prostego robota dziecięcego (BeeBot), które służą do realizacji zadań edukacyjnych podczas zajęć warsztatowych. Regularnie dokonywane są przeglądy sprzętów oraz wymiana części eksploatacyjnych.

W budynkach Uczelni dostępny jest bezprzewodowy Internet. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie pracowni komputerowych, specjalistyczne oprogramowanie, wyposażenie techniczne pomieszczeń w sprzęt multimedialny jest nowoczesne i zapewnia prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Uczelnia zapewnia odpowiednią liczbę stanowisk w pracowniach komputerowych w stosunku do liczby studentów, co umożliwia samodzielne wykonywanie czynności praktycznych w czasie zajęć. Studenci mają dostęp do sieci bezprzewodowej, oprogramowania, na terenie Uczelni oraz mogą korzystać ze specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć i poza uczelnią np. z pakietu statystycznego. Uczelnia zapewnia dostęp do infrastruktury informatycznej, oprogramowania w celu prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w formie synchronicznej interakcji między studentami a nauczycielami akademickimi.

Uczelnia nieustannie doskonali infrastrukturę dydaktyczną i naukową celem dostosowania do potrzeb studentów i pracowników Uczelni. Dokonywane są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, informatycznej i bibliotecznej, z udziałem nauczycieli akademickich i studentów. Prowadzone są badania ankietowe wśród studentów dotyczące oceny dostępności do sieci internetowej na terenie Uczelni, wyposażenia sal dydaktycznych, dostępności biblioteki, przystosowania infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Wyniki okresowych przeglądów są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, bibliotecznej, pomocy i środków dydaktycznych, oprogramowania informatycznego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, aktualne i umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku pedagogika specjalna o profilu ogólnoakademickim, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu. Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Prowadzone w ramach kierunku pedagogika specjalna specjalności odzwierciedlają zapotrzebowanie rynku pracy i mają przygotować studentów do funkcjonowania na tym rynku.

Programy poszczególnych specjalności prowadzonych kierunku pedagogika specjalna są rezultatem długoletniej współpracy i konsultacji teoretyków i praktyków, a zwłaszcza przedstawicieli środowiska osób z niepełnosprawnościami. Są one systematycznie konsultowane z dyrektorami i pracownikami szkół i przedszkoli specjalnych, integracyjnych i ogólnodostępnych, a ponadto ośrodków szkolno-wychowawczych, świetlic socjoterapeutycznych i innych, stanowiących rynek pracy dla absolwentów kierunku.

Współpraca prowadzona jest w oparciu o Radę Pracodawców, którą tworzą przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego oraz zespół ds. kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w skład którego wchodzi przedstawiciele zakładów, pracowni i laboratoriów. Przedstawiciele Rady Pracodawców uczestniczą w procesie przygotowania programów specjalności, programów praktyk, wybranych przedmiotów. Biorą też udział w procesie ewaluacji i doskonalenia programów kształcenia. Ponadto współorganizują konferencje naukowe, naukowo-dydaktyczne, dydaktyczne, seminaria dydaktyczne, warsztaty, projekty edukacyjne.

W skład Rady Pracodawców wchodzi przedstawiciele 36 instytucji, w tym między innymi takich jak szkoły, przedszkola, placówki kształcenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki wychowawcze, zakłady karne i poprawcze, centra wspierania rodzin, kuratoria oświaty, urzędy gminne, parki naukowo-technologiczne, ośrodki pomocy społecznej, sanepid i inne. Ich rodzaj, zakres i zasięg działalności są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia kierunku pedagogika. Współpraca z nimi pozwala na bieżące dostosowywanie programu studiów do zmieniających się wymogów zawodowego rynku pracy. Jednocześnie instytucje te przyjmują studentów na praktyki, a informacje zwrotne z ich przebiegu służą wprowadzaniu kolejnych modyfikacji programowych.

W spotkaniu z otoczeniem społeczno-gospodarczym udział wzięli przedstawiciele: Biura Karier UAM, centralnych agend rządowych, władz współpracującej gminy, szkół specjalnych, firmy szkoleniowej, ośrodka wychowawczego, ośrodka pomocy społecznej.

Przebieg spotkania świadczył o ich głębokim zaangażowaniu we współpracę z wizytowanym kierunkiem, choć większość obecnych osób nie uczestniczy w pracach Rady Pracodawców.

Współpraca kierunku pedagogika z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego ma charakter systematycznych kontaktów, w ramach których najistotniejszą rolę odgrywa realizacja obowiązkowych praktyk. Przedmiotem współpracy jest nie tylko sama organizacja praktyk, ale również modyfikacja i aktualizacja ich programów.

Wśród instytucji współpracujących są również organizacje, w których studenci realizują swoje działania na zasadzie wolontariatu, na przykład pomagając w trakcie imprez szkolnych, przygotowując pomoce dydaktyczne, czy też świadcząc wolontariat asystencki.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzą zajęcia i spotkania oraz prelekcje na wykładach i ćwiczeniach przeznaczone dla studentów kierunku pedagogika specjalna, dzielą się swoimi doświadczeniami, wiedzą, umiejętnościami, przybliżając realia pracy w zakresie

funkcjonowania poszczególnych instytucji stanowiących rynek pracy dla absolwentów. Specjaliści praktycy prowadzą też wybrane zajęcia dydaktyczne.

Ważną częścią współpracy jest organizowanie konferencji, seminariów i warsztatów z udziałem przedstawicieli podmiotów współpracujących, zarówno w Uczelni, jak i w instytucjach współpracujących, co przedstawione jest zarówno w raporcie samooceny, jak i na stronie internetowej WSE.

Współpraca dotyczy również realizacji projektów badawczych, prac eksperckich i konsultacji na poziomie lokalnym, a także organizacji i prowadzenia szkoleń.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Ocena współpracy wizytowanego kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym dokonywana jest w ramach systemu doskonalenia i podnoszenia jakości kształcenia. Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia wydaje rekomendacje dotyczące doskonalenia jakości kształcenia na WSE, wypracowane między innymi w ramach posiedzeń Rady Programowej i konsultowane z Radą Pracodawców lub bezpośrednio w ramach specjalności z poszczególnymi interesariuszami zewnętrznymi, zawierające również termin realizacji działań oraz ich wskaźniki/rezultaty. Dyskusje na temat współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, odbywają się na spotkaniach Rady Programowej. Głównym elementem tych dyskusji jest współpraca w kontekście obowiązkowych praktyk, które stanowią istotny element realizacji programu studiów. Wyniki dyskusji są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, ma miejsce i obejmuje szerokie spektrum działań, z których najważniejsze są obowiązkowe praktyki o zróżnicowanym charakterze dla studentów kierunku pedagogika. Współpraca prowadzona jest w oparciu o Radę Pracodawców i Zespół ds. Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym oraz współpracę poszczególnych specjalności z wybranymi interesariuszami zewnętrznymi.

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest w pełni zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla wizytowanego kierunku.

Współpraca z interesariuszami, w tym z pracodawcami, jest prowadzona systematycznie i obejmuje – oprócz praktyk – wolontariat, udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć dydaktycznych i prelekcji dla studentów, wspólne organizowanie konferencji i seminariów.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływu otoczenia na program i jego realizację podlegają bieżącej ocenie, w ramach systemu zapewniania jakości kształcenia i spotkań Rady Programowej WSE.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia podejmuje działania w kierunku umiędzynarodowienia procesu kształcenia i działalności naukowo-badawczej. Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia na kierunku pedagogika specjalna. Uczelnia aktywnie partycypuje w programie Erasmus+, zarówno w sektorze realizującym akcję mobilności edukacyjnej, jak i partnerstwa strategicznego. Wszyscy studenci kierunku pedagogika specjalna mogą uczestniczyć w tym programie. Mają oni ułatwioną możliwość wyjazdu zarówno na studia, jak i praktyki do krajów partnerskich, a także poznawania innych kultur poprzez integrację ze studentami przyjeżdżającymi w ramach programu Erasmus+. Studenci kierunku pedagogika specjalna mogą kształcić się m.in. w następujących ośrodkach zagranicznych: University of Ljubljana, Słowenia, Universidade da Coruna, Hiszpania, Universidad de Cordoba, Hiszpania, Università degli Studi di Roma "La Sapienza", Włochy, Evangelische Fachhochschule Darmstadt, Niemcy, Alpen-Adria-Universität Klagenfurt, Austria. Uczelnia podpisała porozumienia z uczelniami partnerskimi, z których mogą skorzystać studenci kierunku pedagogika specjalna. Uczelnia oferuje możliwość wyjazdu na studia zagraniczne oraz wyjazdu na praktykę. Rekrutacja na wyjazdy studenckie jest prowadzona w sposób jawny, przejrzysty i dostępny dla wszystkich, a rekrutacja na wyjazdy oraz terminy rekrutacji i zasady aplikowania o wyjazd są dostępne na stronie internetowej. Nauczyciele akademicy biorą udział w konferencjach zagranicznych, których efektem są publikacje indeksowane w bazach np. Web of Science. Uczelnia, zarówno studentom, jak i pracownikom oferuje możliwość edukacji w zakresie języków obcych, w tym głównie języka angielskiego i francuskiego. W ramach doskonalenia procesu kształcenia, w tym również językowego, na kierunku studiów pedagogika specjalna wprowadzono do programu studiów zajęcia prowadzone i zaliczane w języku angielskim.

Uczelnia przeprowadza ocenę stopnia umiędzynarodowienia kształcenia poprzez roczne sprawozdania dotyczące oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku pedagogika specjalna, obejmujące: ocenę skali, zakresu i zasięgu współpracy z Uczelniami zagranicznymi lub jednostkami badawczo-naukowymi, udziału wykładowców z zagranicy w realizacji zajęć na kierunku oraz nauczycieli prowadzących zajęcia w Uczelniach zagranicznych, skali i zasięgu mobilności studentów, zajęć prowadzonych w języku obcym. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku pedagogika specjalna, zgodnie z przyjętą koncepcją i celami kształcenia. Uczelnia aktywnie partycypuje w programach wymiany międzynarodowej skierowanych do szkolnictwa wyższego. Podpisano porozumienia o współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Uczelnia stwarza możliwości rozwoju aktywności międzynarodowej nauczycielom akademickim i studentom. Nauczyciele akademicy aktywnie uczestniczą w programach wymiany międzynarodowej, biorą udział w konferencjach międzynarodowych i publikują w języku angielskim w indeksowanych bazach naukowych. Uczelnia zarówno studentom, jak i pracownikom oferuje możliwość edukacji w zakresie języków obcych, w tym głównie języka angielskiego i francuskiego. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zapewnia systematyczne i kompleksowe wsparcie studentom pedagogiki specjalnej podczas procesu studiowania. Na pierwszych zajęciach studenci są zapoznawani z treścią sylabusu oraz są informowani o formie zaliczenia czy egzaminu. Studenci mogą skorzystać z konsultacji u nauczycieli akademickich podczas wyznaczonych przez nich godzin dyżurów, a także poza nimi, jeśli student wyrazi taką potrzebę. W obecnym czasie dyżury te odbywają się w formie zdalnej przez różne platformy do pracy zdalnej, telefonicznie lub mailowo. Uczelnia zapewnia studentom wsparcie w zakresie przygotowania do kształcenia w formie zdalnej. Instrukcja do zajęć zdalnych jest dostępna dla studentów w Intranecie, gdzie został stworzony serwis „Intranet Studenta”. Ponadto w serwisie tym studenci znajdują wsparcie techniczne oraz dydaktyczne. Szczególnie jest ona skierowana do studentów I roku. Zajęcia zdalne są odpowiednio zorganizowane, a w razie wszelkich trudności technicznych, studenci mogą uzyskać pomoc w rozwiązaniu problemów, m.in. od pracowników BOS i BOW. Studenci posiadający trudności wynikające z braku odpowiedniej infrastruktury do odbycia zajęć zdalnych, mogą liczyć na wsparcie w tym zakresie ze strony Uczelni, która to umożliwia wypożyczenie sprzętu komputerowego lub odbycie zajęć zdalnych w salach komputerowych.

Studenci mają możliwość uczestniczenia w pracach Studenckich Kół Naukowych oferujących różnorodną tematykę badawczą, jednocześnie ucząc się pracy w zespole nadzorowanym przez doświadczonych nauczycieli akademickich. Studenci mają również możliwość, dzięki finansowaniu Uczelni, rozwijać swoją wiedzę i umiejętności poprzez prowadzenie lub współprowadzenie grantów, uczestnictwo w konferencjach naukowych oraz publikowanie monografii pokonferencyjnych, czy artykułów. Ponadto studenci są włączani w realizacje grantów prowadzonych przez nauczycieli akademickich, opracowywanie raportów, współorganizowanie i udział w seminariach. Uczelnia oferuje studentom także szkolenia dotyczące kompetencji miękkich i kompetencji społecznych, kultury studiowania czy etyki w trakcie pisania prac dyplomowych, które prowadzone są m.in. w ramach Biura Karier oraz samorządu studenckiego.

W przygotowaniu do wyjścia na rynek pracy wspiera studentów Biuro Karier, które oferuje wsparcie studentom oraz absolwentom w nabywaniu kompetencji uznawanych za cenne przez przyszłych pracodawców poprzez prowadzone warsztaty i szkolenia w tym zakresie. Dodatkowo pomagają studentom i absolwentom w poszukiwaniu niezbędnych informacji o rynku pracy. Ponadto pracownicy Biura Karier UAM prowadzą rozmowy doradcze oraz pomagają w wyszukaniu i realizacji praktyk ponadprogramowych. Do wyjścia studentom i absolwentom na rynek pracy pomagają także inne formy aktywności. Aktywnościami tymi są realizowane granty badawcze, udział w konferencjach i seminariach, wyjazdy studyjne, udział w kursach prowadzonych przez specjalistów, a także realizacja projektów z otoczeniem społeczno-gospodarczym, tj. projekty mentorskie, np. „MentoRusznik”. Formy tych aktywności dają studentom możliwość sprawdzenia lub nabycia nowych umiejętności twardych oraz miękkich.

Uczelnia umożliwia studentom podjęcie aktywności sportowych, artystycznych, organizacyjnych oraz charytatywnych. Studenci mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań w organizacjach studenckich takich jak: AZS, koła naukowe, chór kameralny, chór akademicki, orkiestra kameralna, Teatr Granda, Teatr Szkutnik, Kabaret Nie Do Pary, wolontariat akademicki czy samorząd studencki. AZS oferuje 36 dyscypliny, w których mogą realizować się studenci UAM. Na Wydziale prowadzonych jest 21 studenckich kół naukowych spośród 210 realizowanych na Uczelni. Szeroka gama organizacji daje duże możliwości do rozwoju studentów UAM.

Uczelni dostosowuje się do potrzeb różnych grup studentów. Każdy student ma prawo wnioskować o indywidualną organizację studiów (IOS). IOS uwzględnia sytuacje trudne studentów, a także umożliwia studentom wybitnym indywidualny dobór różnych aspektów studiowania. O IOS mogą aplikować studenci z powodu: długotrwałej lub przewlekłej choroby, udziału w programach badawczych, realizacji więcej niż jednego kierunku studiów, działalności w organach uczelnianych, w tym organach samorządu studenckiego. IOS umożliwia w szczególności uczestnictwo w zajęciach oraz zaliczanie zajęć na warunkach i w terminach uzgodnionych indywidualnie z prowadzącymi zajęcia, jak również może uprawniać do nieuczestniczenia w zajęciach, co jednak nie zwalnia studenta z obowiązku ich zaliczenia. IOS przyznaje Dziekan na wniosek studenta. Dodatkowo, studentce w ciąży i studentowi będącemu rodzicem Dziekan obligatoryjnie udziela zgody na odbywanie studiów stacjonarnych według indywidualnej organizacji studiów lub na urlop długoterminowy, zgodnie z treścią regulaminu studiów UAM.

Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na wsparcie Uczelni. Główną jednostką czuwającą nad studentami z niepełnosprawnościami jest Biuro ds. Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Powołany przez JM Rektora został także Pełnomocnik ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Wśród form wsparcia oferowanego przez Biuro można wymienić: pomoc w dostosowywaniu procesu kształcenia do potrzeb i możliwości osoby z niepełnosprawnościami, wsparcie asystenta, wsparcie tłumacza

migowego, wypożyczenie sprzętu wspomagającego słyszenie (systemy FM lub przenośne pętle induktofoniczne), wsparcie w uzyskaniu miejsca w domach studenta dostosowanych do potrzeb osoby z niepełnosprawnościami, lektoraty języka angielskiego dla studentów z niepełnosprawnością wzrokową lub słuchową w Multimedialnej Pracowni Nauk Języków Obcych, lektoraty języka polskiego dla studentów głuchych lub słabosłyszących, lektoraty języka angielskiego dla studentów z trudnościami poznawczymi, zajęcia logopedyczne, wsparcie psychologicznego konsultanta ds. trudności w procesie studiowania oraz udział w obozach szkoleniowych i sportowych z niepełnosprawnościami mogą liczyć także na wsparcie Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych, w skład którego wchodzi studenci z niepełnosprawnościami. Celem ZSN jest pomoc studentom I-go roku w adaptacji do nowych warunków życia na Uczelni, zwiększenie świadomości oraz uwrażliwienie społeczności akademickiej na potrzeby studentów z niepełnosprawnościami, a także integracja środowiska akademickiego.

Wsparcie w ramach mobilności studenckiej (krajowej oraz zagranicznej) dla studentów pedagogiki specjalnej przybiera formę wielotorową ze strony Wydziału. Prowadzony jest na Uczelni Dzień Otwarty, podczas którego przekazywane są szczegółowe informacje dotyczące wymian studenckich. Wśród form wsparcia można wymienić: koordynację i pomoc administracyjną w kontekście działań związanych z programem zajęć, przygotowaniem umów finansowych oraz stały kontakt z uczelnią zagraniczną lub krajową. Dla chętnych studentów wyjeżdżających na wymianę zagraniczną oferowane jest wsparcie w zakresie prowadzonych dodatkowych zajęć z języka angielskiego, których zadaniem jest zwiększenie pewności studentów w komunikacji w języku obcym podczas wymiany. Studenci biorący udział w programie MOST lub Erasmus+ są monitorowani przez Uczelnię podczas wymiany. Zespół Erasmus + WSE wspiera studentów w sytuacjach trudnych i pomagają im je rozwiązać. Ponadto studenci otrzymują wsparcie finansowe ze strony Uczelni. Studenci przyjeżdżający na wymianę w ramach programu Erasmus+ są wspierani przez ww. Zespół WSE. Pracownicy pomagają tym studentom w kwestiach dotyczących w szczególności: pomocy administracyjnej (rejestracja na zajęcia, uzyskanie legitymacji studenckiej), pomocy w zrozumieniu planu zajęć, a także na organizacji dla tej grupy specjalnych spotkań informacyjnych. Spotkania te informują studentów o organizacji roku akademickiego, sposobu obsługi USOSWEB, a także samej mobilności po Poznaniu. Pracownicy zaangażowani w Zespół Erasmus+ na WSE prowadzą cotygodniowe dyżury, podczas których studenci z wymiany mają możliwość skonsultowania wszelkich wątpliwości, bądź pytań.

W ofercie Uczelni znajduje się rozbudowana sieć wsparcia psychologicznego dla społeczności akademickiej. Bezpłatna pomoc psychologiczna odbywa się w ramach Poradni Rozwoju i Wsparcia Psychicznego. Pracownikami poradni są cztery osoby posiadające wykształcenie wyższe psychologiczne lub medyczne o specjalności psychiatria. Ponadto pracownicy Poradni posiadają wykształcenie pod kątem prowadzenia psychoterapii, doradztwa zawodowego, doradztwa rodzinnego, a także prowadzenia treningów twórczych. Poradnia oferuje wsparcie w sytuacjach trudnych, w relacjach z innymi, w adaptacji do nowych sytuacji, które mogą być kłopotliwe dla studenta, a także w problemach osobistych lub rodzinnych. Dodatkowo na Wydziale został powołany koordynator współpracujący z Poradnią. Jego zadaniem jest bezpośrednie i szybkie zauważenie trudności wśród studentów dotyczących zdrowia psychicznego. Na Wydziale funkcjonuje także wydziałowy zespół interwencyjny oraz wydziałowy zespół psychologów, którzy w pierwszej kolejności oferują swoją pomoc i wsparcie psychologiczne studentom. Wsparcie psychiczne jest przez studentów ewaluowane przez przygotowane przez Uczelnię ankiety.

Dla studentów w trudnej przejściowej sytuacji materialnej jest możliwość wnioskowania o bezzwrotną pomoc finansową w postaci zapomogi. W trakcie realizacji zajęć zdalnych studenci mają możliwość ubiegania się o zapomogę na sprzęt elektroniczny.

Wszelkie skargi oraz wnioski studentów są rozpatrywane na podstawie Regulaminu Studiów UAM. Student ma kilka dróg, poprzez które ma możliwość zwrócenia się o pomoc: zgłaszając opiekunowi roku, prodziekanowi, pracownikowi BOS, czy do prorektorowi ds. studenckich. Osoby te bezpośrednio współpracują ze sobą, by móc w pełni pomóc studentowi. Jeśli zgłoszona sytuacja tego wymaga, wówczas sprawę przejmuje komisja dyscyplinarna, w której skład wchodzi także studenci (najczęściej przedstawiciele samorządu). Wszystkie wnioski są rozpatrywane indywidualnie. Ponadto na Uczelni został powołany Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania. Pełnomocnik ten zajmuje się reagowaniem na wszelkie przejawy dyskryminacji ze względu na płeć, pochodzenie, wyznanie czy poglądy. Pełnomocnik stoi także na czele Komisji ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. W kwestiach związanych ze wsparciem materialnym, studenci mają prawo odwołać się od negatywnej decyzji do Odwoławczej Komisji Stypendialnej. Zaprezentowany sposób weryfikacji skarg oraz wniosków zapewnia skuteczność.

Głównym mechanizmem zachęcającym studentów do osiągania wyróżniających się wyników w nauce, również osiągnięć naukowych, artystycznych i sportowych jest stypendium rektora, które jest świadczeniem ustawowym. Dodatkowo studenci z wybitnymi osiągnięciami mogą starać się o Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ponadto, na Uczelni funkcjonuje tutoring dla studentów wybitnych. Studenci mogą się starać także o nagrodę „Studenci Laur”, który przyznawany jest studentom za wybitne osiągnięcia. Podobna nagroda przyznawana jest absolwentom UAM. Nagrodę tę nazywają „Medalem dla Absolwenta UAM”. Na Uczelni prowadzony jest również konkurs na najlepszą pracę dyplomową. Kolejną formą motywacyjną jest Stypendium im. dra Jana Kulczyka, które przyznawane jest za wysokie wyniki, a także za działalność na rzecz Uniwersytetu. Uczelnia zachęca i wspiera studentów w procesie aplikacji dokumentów. Studenci mogą szukać informacji nt. pomocy materialnej w Biurze Obsługi Studentów, bezpośrednio u Władz Wydziału oraz na stronach internetowych Uczelni, Wydziału i samorządu studenckiego.

Kadra wspierająca na Uczelni posiada kompetencje odpowiadające potrzebom studentów, które umożliwiają wszechstronne wsparcie w rozwiązywaniu spraw studenckich w trakcie procesu nauczania i uczenia się. Pracownicy Biura Karier posiadają kwalifikacje m.in. z doradztwa zawodowego, trenerami FRIS, dzięki czemu mogą odpowiednio pomóc studentom wchodzącym na rynek pracy. Na stronie internetowej Biura Karier student może pozyskać dane kontaktowe do pracowników Biura. Konsultacje z interesariuszami są możliwe także w formie zdalnej.

Pracownicy Biura Obsługi Studentów oferują wsparcie studentom w sprawach związanych z tokiem studiów procesem studiowania, w tym m.in.: przedłużeniem ważności legitymacji studenckiej, otrzymaniem zaświadczenia o statusie studenta, wsparcie w złożeniu wszelkich wniosków oraz podań dotyczących toku studiów. Dodatkowo na bieżąco wspierają studentów poprzez udzielanie odpowiedzi, analizę wniosków dotyczących wsparcia materialnego czy rozwiązują indywidualne potrzeby studentów. Pracownicy Biura Obsługi Studentów i Biura Obsługi Wydziału wspierają studentów w kwestiach technicznych, związanych z zdalnym nauczaniem. Pracownicy BOS i BOW są w stałym kontakcie z opiekunami oraz starostami roczników, zapewniając tym samym stały przepływ niezbędnych informacji. Godziny otwarcia BOS są dostępne na stronie www. Pracownicy są dostępni dla studentów stacjonarnych oraz niestacjonarnych, poprzez pracę zarówno w tygodniu, jak również w wyznaczone soboty. Studenci mają możliwość ocenić jakość pracy pracowników poprzez ankietę „Przyjazny Dziekanat”, której wyniki są omawiane przez samorząd studencki z

pracownikami BOS i BOW. Władze Dziekańskie posiadają wyznaczone godziny dyżurów przeznaczone dla studentów. Opiekę nad poszczególnymi rocznikami studentów pedagogiki sprawuje opiekun roku. Do jego zadań należy wsparcie studentów w zakresie spraw dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych, w szczególności: stały kontakt ze studentami, monitorowanie realizacji toku studiów studentów, regularne spotkania ze studentami, a także pełnienie roli doradcy, mediatora, negocjatora. W trakcie realizacji praktyk studentów wspiera opiekunowie praktyk. Opiekunowie praktyk zapoznają studentów z procedurami związanymi z odbyciem praktyk, wskazują charakterystykę miejsc, gdzie mogą oni odbyć praktyki, wspierają ich w trakcie ich realizacji, a także pomagają w rozwiązywaniu sytuacji trudnych. Ponadto opiekunowie praktyk posiadają ze studentami zespoły do komunikacji zdalnej, na których prowadzone są spotkania dla studentów, podczas których poruszane są wszelkie wątpliwości studentów związane z odbywaniem praktyk. Opiekunowie praktyk wspierają studentów również w poszukiwaniu miejsc ich odbycia. Promotorzy wspierają w sposób regularny swoich seminarzystów. Wsparcie to opiera się na pomocy przy wyborze tematu pracy, pomocy w znalezieniu odpowiedniej literatury, w wsparciu podczas przeprowadzania badań oraz analizy otrzymanych wyników.

Na Wydziale funkcjonuje 21 kół, które są otwarte na wszystkich chętnych studentów. Charakterystyka kół przeplata się ze wszystkimi kierunkami prowadzonymi na WSE, w tym także z pedagogiką specjalną. Do kół zostali przydzieleni opiekunowie, którzy wspierają studentów i pomagają w ustaleniach, dotyczących określenia kierunków działań kół. Koła naukowe mogą liczyć na stałe wsparcie finansowe od Władz Wydziału oraz Uniwersytetu. Niektóre koła naukowe posiadają własne pomieszczenia pracy. Inne natomiast mają możliwość wypożyczenia sali na potrzeby spotkania się członków.

Samorząd studencki ma wpływ na jakość kształcenia, pomoc materialną oraz na organizację Uczelni, zwłaszcza w okresie pandemii SARS-CoV-2. Samorząd otrzymuje ze strony Władz wsparcie merytoryczne, a także organizacyjne. Wsparcie finansowe jest dostosowane do potrzeb samorządu w stosunku do ich poziomu zaangażowania w działalność. Samorząd Wydziałowy dostaje dodatkowe wsparcie finansowe przez Władze Dziekańskie. Przedstawiciele samorządu zasiadają w gremiach Uczelni. Samorząd opiniuje i współtworzy dokumenty związane z pomocą materialną, ale także z jakością kształcenia, takich jak: regulamin studiów, programy studiów. Dodatkowo przedstawiciele studentów zajmują miejsce w Komisji Stypendialnej, a także w Odwoławczej Komisji Stypendialnej. Samorząd studencki posiada własne pomieszczenie do pracy. Posiadają oni odpowiednie wsparcie techniczne.

Studenci w trakcie studiowania mogą brać udział w ewaluacji funkcjonowania Uczelni. Prowadzona ankietyzacja dotyczy nie tylko przedmiotów czy prowadzonego programu, ale także ogólnorozumianej jakości kształcenia, wsparcie psychologiczne, a także wsparcie studentów przez pracowników BOS i BOW. Samorząd studencki podjął również własną inicjatywę ankietyzacji dotyczącą nauczania zdalnego, której wyniki są uwzględniane przez Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia. Uczelnia przy współpracy z przedstawicielami studenckimi analizuje wyniki ankiet. Przedstawiciele studentów w organach samorządowych mają możliwość aktywnie uczestniczyć w monitorowaniu systemu wsparcia studentów poprzez udział w ankietyzacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów kierunku pedagogika specjalna w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów. Sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich. Zapewniana jest pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Uczelnia motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Uczelnia zapewnia także sprzyjające warunki do rozwoju naukowego, artystycznego, sportowego oraz organizacyjnego studentów. Samorządność studencka towarzyszy Władzom w istotnych dla Uniwersytetu decyzjach.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu zapewnia publiczny dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia dla interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych. Treści zawarte na głównej stronie internetowej Uczelni są przedstawione w sposób przejrzysty i pozwala na intuicyjne wyszukanie potrzebnych informacji. Strona internetowa Uczelni posiada także wersję mobilną. Przede wszystkim interesariusze mają możliwość przełączenia na angielską wersję językową. Występuje także udogodnienie dla osób z niepełnosprawnościami, w tym dla osób słabowidzących, poprzez możliwość dostosowania sposobu wyświetlania treści, a także niesłyszących poprzez udostępniane filmy w języku migowym. Natomiast strona Wydziału nie jest dostosowana do indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnościami oraz zagranicznych. Rekomenduje się modernizację strony Wydziału pod kątem dostępności dla tej grupy interesariuszy. Dostęp publiczny do informacji na stronach Uczelni nie jest ograniczony miejscem, czasem, sprzętem ani oprogramowaniem.

Kandydaci na studia mogą pozyskać informacje dotyczące rekrutacji na stronie internetowej Uczelni. Zawarta na stronie oferta rekrutacyjna jest aktualna oraz informuje o zasadach przyjęcia na studia. Wśród zawartych informacji mogą znaleźć m.in. harmonogram rekrutacji, szczegółowe zasady

rekrutacji, zasady przeliczania wyników na świadectwie dojrzałości, schemat postępowania kwalifikacyjnego i wykaz niezbędnych dokumentów.

Studenci na stronie internetowej Uczelni w zakładce „Studenci”, mają dostęp do takich informacji jak: aktualności, Intranet Studenta, jakość kształcenia, kampusy, programy studenckie, przewodnik studenta, pełnomocnik ds. równego traktowania, studenci z niepełnosprawnościami, Poradnia Rozwoju i Wsparcia Psychicznego, Psychologiczny konsultant ds. trudności w procesie studiowania, Biuro Karier, Kultura, Sport, USOS i poczta, Studenci z ASD. Na stronie internetowej Uczelni są podane do wiadomości publicznej informacje dotyczące dyplomowania oraz sposobu zaliczania praktyk przez studenta.

Zasób dostępnych informacji obejmuje w szczególności informacje na temat: struktury Uczelni/Jednostki, prowadzonych kierunków studiów, warunków i trybu rekrutacji na studia czy procesu kształcenia. Do wiadomości publicznej udostępnione są takie dokumenty jak: regulamin studiów, program studiów, czy wnioski niezbędne dla interesariuszy. Dostępne są również plany i harmonogramy zajęć, osiągnięte przez studentów efekty uczenia się dla kierunku pedagogika, a także sylabusy praktyk i fakultetów. Brak jest natomiast sylabusów przedmiotów realizowanych na wizytowanym kierunku. Sylabusy są dostępne po zalogowaniu w USOSWEB, co jednoznacznie nie zalicza się do publicznego dostępu do informacji. Dokumenty oraz informacje zawarte w BIP Uczelni są aktualne.

Zakres dostępnych informacji, które są możliwe do odnalezienia, związanych z procesem kształcenia zamieszczonych na stronach internetowych UAM przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	Tak
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	Tak
3.	Zasady rekrutacji	Tak
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	Tak
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	Tak
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	Tak
7.	Aktualne programy studiów	Tak
8.	Sylabusy	Częściowo
9.	Kompletność sylabusów	Nie
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	Tak
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	Tak
12.	Erasmus	Tak
13.	Most	Tak
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	Tak
15.	Harmonogram zajęć	Tak
16.	Regulamin studiów	Tak
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	Tak
18.	Informacje dla studentów z niepełnosprawnościami	Tak

19.	Biuro Karier	Tak
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	Tak
21.	Informacje dotyczące Rady Pracodawców	Tak
22.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	Tak

Na stronach internetowych UAM oraz reprezentującego go WSE znajdują się aktualne informacje dotyczące prowadzonego przez Uczelnię kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wsparcie merytoryczne oraz techniczne pracownikom oraz studentom zapewnia Centrum Zarządzania Infrastrukturą i Projektami Informatycznymi UAM. Kontakt z Centrum jest możliwy telefonicznie lub mailowo. Dodatkowo dla potrzeby interesariuszy wewnętrznych został stworzony dokument zawierający opis przydatnych narzędzi do prowadzenia zajęć w formie zdalnej. Dokument ten w sposób prosty i precyzyjny opisuje sposób obsługi ww. Narzędzi do prowadzenia zajęć zdalnych. Ponadto zawarto w tym dokumencie rekomendacje dotyczące sposobu wykorzystania tych technik w zależności od potrzeb związanych z rodzajem prowadzonych zajęć przez nauczycieli akademickich, jak również wymagania techniczne dla poszczególnych grup (osobne dla nauczycieli akademickich, osobne dla studentów).

Co roku na UAM prowadzone są badania jakości kształcenia wśród studentów. W trakcie tych badań studenci mają możliwość ocenić funkcjonalność stron internetowych Uczelni zaznaczając opcje od „bardzo źle” do „bardzo dobrze”. Brakuje natomiast w prowadzonej ankietyzacji miejsca na uzasadnienia swojego stanowiska przez studenta w tej kwestii. Rekomenduje się wzbogacenie prowadzonej ewaluacji o miejsca do uzasadnień studentów, które mogą być cenne w poprawie jakości kształcenia w kontekście dostępu do informacji publicznej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

- 1) Zaleca się załączenie do wiadomości publicznej sylabusów prowadzonych przedmiotów na kierunku pedagogika specjalna na stronę Wydziałową.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Nadzór organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem pedagogika sprawuje Dziekan Wydziału, odpowiedzialny bezpośrednio za realizację kształcenia na ocenianym kierunku. Merytoryczny nadzór nad kierunkiem jest sprawowany przez powoływaną przez Dziekana Radę Programową, do której zadań należy opiniowanie wszelkich inicjatyw związanych z projektowaniem nowych programów, zmianami w programie studiów, korektą efektów uczenia się, oraz przeglądem prac dyplomowych. Badania w zakresie monitorowania i analizy jakości kształcenia są przeprowadzane na ocenianym kierunku pod nadzorem Uczelnianej Rady Kształcenia.

Jednostkami wspierającymi przedsięwzięcia wydziałowe mające na celu zapewnienie i doskonalenie jakości są Dział Promocji oraz Akademickie Biuro Karier, prowadzące m.in. badanie satysfakcji ze studiowania, badanie pracodawców, losów absolwentów. Wyniki tych badań służą do projektowania zmian w programie studiów i warunkach jego realizacji.

Zapewniony jest zatem nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem, jak również powołany został zespół odpowiedzialny za organizację i realizację działań związanych z zapewnieniem i doskonaleniem jakości. Wyniki tych działań są wykorzystywane do wprowadzania zmian w programie studiów oraz poprawie warunków jego realizacji. Podział obowiązków pomiędzy poszczególnymi osobami i ciałami odpowiedzialnymi za kierunek i jakość kształcenia jest przejrzysty i umożliwia skuteczny, kompleksowy nadzór nad programem, organizacją kształcenia oraz sposobami zapewnienia i doskonalenia jakości.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury w UAM w Poznaniu. W procedurze określającej przebieg procesu projektowania studiów wyszczególnione zostały zarówno dane wejściowe wykorzystywane w uruchamianiu nowych kierunków studiów, jak i przesłanki wpływające na doskonalenie i optymalizację prowadzonych kierunków studiów. Procedura przedstawia także w sposób szczegółowy zakres odpowiedzialności i obowiązki poszczególnych członków kadry zarządzającej Uczelni oraz ciał statutowych w zakresie uruchamiania nowych kierunków studiów oraz wprowadzania zmian w programach prowadzonych kierunków.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów, określone na podstawie uchwały Senatu Uczelni. Procedura postępowania w procesie rekrutacji na studia jest szczegółowo opisana, wyznaczone zostały osoby odpowiedzialne za powołanie komisji rekrutacyjnych, ustalenie harmonogramu rekrutacji oraz jednostki Uczelni realizujące rekrutację na studia.

Prowadzony jest systematyczny przegląd programu studiów na ocenianym kierunku. Obejmuje on analizę zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy, analizę stopnia osiągania przez studentów efektów uczenia się, analizę aktualności treści programowych, metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów, ocenę jakości prac dyplomowych, analizę wyników nauczania oraz wyników egzaminów dyplomowych. W doskonaleniu programu studiów wykorzystywane są także wyniki oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów oraz wyniki badania absolwentów. Rezultaty analiz i badań ewaluacyjnych służą doskonaleniu programu studiów, ale także innych aspektów studiowania, np. są wykorzystywane do poprawienia warunków dydaktycznych, stworzenia przyjaznego środowiska podczas studiowania, np. poprzez zaaranżowanie strefy studenta, poprawienie dostępności infrastruktury. W ramach systematycznego przeglądu programu studiów, szczególna uwaga jest poświęcana procesowi

dypłomowania. Analizie podlegają różnice w ocenach prac dyplomowych między promotorem i recenzentem, protokoły egzaminów dyplomowych, w tym pytania stawiane na egzaminie dyplomowym, średnie oceny prac dyplomowych na kierunku.

W monitorowaniu i ocenie programu studiów wykorzystywane są dane pozyskiwane od różnych interesariuszy procesu kształcenia – nauczycieli akademickich, studentów, pracodawców, w tym oceny uzyskiwane przez studentów na poszczególnych etapach studiów i na ich zakończenie, wyniki oceny nauczycieli akademickich przez studentów, wyniki badań losów absolwentów, opinie pracodawców. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni są też aktywnie zaangażowani w projektowanie i doskonalenie programów studiów, poprzez udział w badaniach ewaluacyjnych oraz w bezpośrednich spotkaniach w ramach funkcjonowania wymienionych wyżej ciał odpowiedzialnych za merytoryczny nadzór nad programem studiów oraz zapewnienie i doskonalenie jego jakości.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nadzór nad kierunkiem pedagogika, jak również nad zapewnieniem i doskonaleniem programu studiów na tym kierunku. Nadzór ten odbywa się na podstawie przejrzystości określonego podziału kompetencji między poszczególnymi osobami i ciałami odpowiedzialnymi za kierunek. Procesy projektowania, zatwierdzania oraz zmian w programie studiów są realizowane w oparciu o oficjalnie zatwierdzone procedury przez Senat UAM. Są one przejrzyste i jasno określają zarówno przebieg tych procesów, jak i odpowiedzialność kadry zarządzającej oraz ciał statutowych, nadzorujących ich przebieg. Zasady i kryteria kwalifikacji kandydatów uchwalane są oficjalnie przez Senat Uczelni. Uczelnia zapewnia doskonalenie programu studiów poprzez ustanowienie zasad dotyczących zakresu dokonywanych systematycznie przeglądów programu studiów. Przegląd programu studiów jest dokonywany na kierunku pedagogika systematycznie, obejmuje kluczowe elementy programu studiów, jak efekty uczenia się, treści programowe, metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów w toku kształcenia i na jego zakończenie, jak również uzyskiwane wyniki nauczania. Przegląd programu studiów opiera się o zróżnicowany zestaw danych i informacji pozyskiwanych od różnych interesariuszy procesu kształcenia, uczestniczą też oni w działaniach związanych z przeglądem programu studiów. Wyniki przeglądu programu studiów są wykorzystywane do doskonalenia samego programu, jak i warunków jego realizacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Poprzednia ocena instytucjonalna odbyła się w terminie 10-12 kwietnia 2013 r. (uchwała nr 534/2013 z dnia 5 września 2013 r.).